

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata

2018.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	35
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	47
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	64
Jövőképünk.....	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	77
3. Megvalósítás.....	81
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	81
3.2 A megvalósítás folyamata.....	81
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	84
3.4 Nyilvánosság.....	84
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	86
4. Elfogadás módja és dátuma.....	87

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Lajoskomárom község hazánk egyik legfiatalabb községe. A 18. század végén még egy hatalmas, sűrűn benőtt erdő terült el a mai Lajoskomárom helyén.

Ezt a területet az enyingi székhelyű Batthyány család birtokolta, akinek Mezőkomáromban is voltak birtokai, s Lajoskomáromot, azzal a szándékkal hozta létre, hogy viszonylag hatalmas átmérőjű földjeit gazdaságosabban meg tudja művelteni jobbágyaival. Ezért herceg Batthyány Lajos egy országos körlevelet tett közzé, jófajta kedvezményeket ígérve az ide letelepülni szándékozóknak. A földesurat szolgáló betelepülők 1802-ben kezdték benépesíteni a kijelölt területeket; ezért a fentiek szerint telepített község a Lajoskomárom nevet kapta. Az ozorai úttól nyugatra elterülő földterület már nem Lajos hűbéruráé, hanem öccsége, Fülöpé volt, ezért ez a terület a Fülöp-hegy nevet kapta. Ide szőlőt telepítettek, amely mind a mai napig művelés alatt áll, sőt kellemes kikapcsolódást nyújt a pincésori séta az ide látogatóknak.

A Batthyány család Lajoskomárom házhelyeit főúri rangjának megfelelően a "H" betű alakjában jelölte ki. Itt kaptak egy kis magyar hold területű házhelyeket, szessziót, páskomot, szőlőföldet az

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

ország minden tájáról érkezők; svábok, tótok és magyarok, sváb többséggel. Az itt lakók már a 19. század végén megalapozták szakmai hírnevüket az állattenyésztés és a növénytermesztés területén, és a 20. század első harmadában - az országban először - önszervező egyesület alakult a termelők között, egymás kárainak enyhítésére. A falu címerét és zászlaját 1993-ban készítették, amely a három felekezetre, és a mezőgazdaság túlsúlyára utal.

A falu mély talajvízű löszös síkságon fekszik, a löszréteg vízi hordalékra és homokos, agyagos pliocén rétegekre épült. Vizei a hátakat határoló asszövőlgyben futnak, a felesleges csapadékvizet a község déli határán átfolyó Kutas-ér vezeti le. A patakon 1879-ben hozták létre az első tavat, melynek zsilipjét 1880-ban készítették el. A kút völgyi tó nyugati részén jelölték ki 1879-ben a kenderáztató helyet, a többi részén a lovakat úsztatták. 1941-ben kérte Hahn János, hogy újabb halastavat hozhasson létre. Ma öt horgászto szolgálja a szabadidős tevékenységet. A Kutasi tavon az 1931-ben az elhatározott leeresztés és tisztítás kapcsán 1932-ben strandfürdőt alakítottak ki. Ekkor természetesen a kenderáztatás megszűnt. A strand kialakítását a község jegyzője igen jó megfigyeléssel indokolta: "A községnek közfürdője nincs, így évente a nyári időszakban valóságos népvándorlás indul meg a Balaton felé, hogy ott felüdüljenek. A Kutasi tó hozzáférhetőségénél, vadregényes fekvésénél fogva egy közfürdő létesítésére rendkívül alkalmas." A Kutasi hidat 1878-ban áthelyezték, majd a strand építésekor újjáépítették. A határban talált hévízforrás még kiaknázásra vár, nagy reményeket fűznek hozzá a községbeliek.

Az I. világháború után, a lakosság a temető felé vezető út mentén gesztenyefákat telepített, a háborúban elesett lajoskomáromi emberek emlékére. Minden áldozatnak egy-egy fát ültettek. Ez lett a gesztenyefasor, ide épült az óvoda majd később az iskola is, amely előtte a háború előtti egyházi iskolák különféle épületeiben szétszórva működött. Ha tovább sétálunk a fasorban, a temetőbe érünk. Itt találjuk az 1991-ben áthelyezett – a védett Gesztenye fasor háromszögébe-emlékparkot, amelyben az I., és II. világháború, valamint az 1956-os hősi halottak emlékoszlopát állították fel. Az első világháborúban 80, a másodikban 88, az 1956-os forradalomban egy lajoskomáromi személy vesztette életét.

Lajoskomáromnak hátrányos a közlekedés-földrajzi adottsága: csak alacsonyabb rendű közúton érhető el, illetve a 64-es számú főközlekedési úthoz bekötőúttal csatlakozik, annak ellenére, hogy a község mindenkori vezetése igen erősen szorgalmazott minden közelebbi vasútépítést. 1891-ben például nagy részvényvásárlást ígértek, ha a Veszprém-Enying-Dombóvár között tervezett helyi érdekű vasút megépül, és az a község határát érinti. Ez a terv azonban az uradalom tiltakozásán megbukott. Vasútvonal tehát nem érinti a községet.

A falu három temploma közül az evangélikus épült fel elsőként, 1817-1822 között a hívek erejével. Ezt az épületet 1911-ben 1967-ben, majd 1999-ben renoválták. A templom 400 férőhelyes. A harangokat az I. világháború idején beolvasztották. Helyettük 1922-ben készültek az új harangok. Az evangélikus templom orgonáját a pécsi Angster cég készítette. Oltárképe Jézust a Gecsemáné kertben ábrázolja.

Az órapárkányos, hagymasisakos tornyú református templom 1912-ben épült. Harangjait az I. világháborúban szintén beolvasztották, és 1924-ben illetve 1929-ben öntöttek új harangot. A falu római katolikus templomát Hornig Károly költségén építették. Alapkövét 1900. június 13-án helyezték el, a harangokat és az új templomot 1901-ben áldották meg. Az orgonát a püspök támogatásával a hívek vásárolták. A templomot 1943-ban, majd 2000-ben tatarozták. 1961-ben a községben megépült közös fedezeti forrásból az új mozi helyiség 250 férőhellyel, amely ma már nem működik. Ezt most a helyi ifjúsági civilszervezet a pályázati lehetőségek kihasználásával újíttja fel, kultúrált szórakozási, kikapcsolódási helyet biztosítva ezzel maguknak.

(forrás: wikipedia)

Középbogárd már az 1700-as években is létező település volt. A településrészt az 1920-as években csatolták Lajoskomáromhoz.

Lajoskomárom jó gazda-hagyományaira és hírére büszke település Fejér Megye délnyugati részén. A kiterjedt nagyközség részét képezi Középbogárd és Külsősáripusztá is. A település széles utcáival, ápolt parkjaival rendkívül kellemes benyomást kelt. A település jövedelemtermelését ma is a mezőgazdaság határozza meg. A jó minőségű, 7567 ha kiterjedésű területen 11 mezőgazdasági üzem, kb. 52 családi gazdaság és 186 őstermelő foglalkozik növénytermesztéssel és állattenyésztéssel. Ők foglalkoztatják a helyi lakosság egy részét. Pontos adat nem áll rendelkezésünkre ezzel kapcsolatban.

Az alábbi táblázatokon jól kimutatható Lajoskomáromban a lassú népességszám csökkenés, a fokozatos előregedés és sajnos az elvándorlás is évről évre nagyobb mértékű. Ez a jelenség a helyi munkalehetőségek hiányának tudható be.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 183	bázis év
2017	2 162	99,04%
2018	2 155	99,68%
2019	2 122	98,47%
2020	2 100	98,96%
2021	2 098	99,90%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 093	1 091	2184	50,05%	49,95%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			48	2,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	149	133	282	6,82%	6,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	28	69	1,88%	1,28%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	691	590	1281	31,64%	27,01%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	58	71	129	2,66%	3,25%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	154	269	423	7,05%	12,32%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	445	284	156,69%
2017	434	274	158,39%
2018	437	276	158,33%
2019	423	282	150,00%
2020	427	272	156,99%
2021	432	267	161,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-11,80
2017	0,92
2018	4,63
2019	-0,94
2020	3,32
2021	14,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-6,36
2017	-13,81
2018	-7,41
2019	-16,83
2020	-12,32
2021	-14,29

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor az 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében (Teir adatok, helyi adatgyűjtés alapján).

A családbarát intézkedések elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni. Településünkön is élnek hátrányos helyzetű gyermekek, de számukra biztosítjuk azokat a szolgáltatásokat, ellátási formákat, amelyek segítik őket (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, nyári gyermekétkeztetés). A gyermeket nevelő családok jövedelemteremtő képességének támogatása és anyagi biztonságának megőrzése miatt különös hangsúlyt kell helyezni a gyermekjóléti és a családokat segítő-támogató szolgáltatásokra. Ahhoz, hogy a szülők munkaerőpiacra történő visszatérését elősegítsük, fokozott hangsúlyt kell helyezni a gyermekek napközbeni ellátására.

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában, annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízsű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi

kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított infokommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

A roma lakosság száma településünkön elenyésző (kb. 3 család). Ők sikeresen integrálódtak a nem roma lakossággal. Ugyanakkor megfigyelhetjük, hogy nő az elszegényedő réteg.

A mélyszegénységben élők esélyegyenlőségének elősegítése tartozik a program fő céljai közé.

A másik célcsoport az idős emberek csoportja. Lajoskomáromban az idősek magas számához hozzájárul a településen működő idősek otthona. Az előregedés kihívásaira adott válaszok az „aktív öregedés” ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül. Az aktív és méltó idős kor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

Lajoskomárom polgárosodottságának ékes bizonyítéka lakosainak aktív társadalmi szerepvállalása, mely a kultúra, a természetvédelem, a közbiztonság, a sport, a szabadidő tevékenységeit öleli fel. A nyilvántartott civil szerveződések jelentős mértékben fejezi ki a település iránti kötődést, elkötelezettséget és szeretetet.

Lajoskomáromban számos civil szervezet működik. A település honlapjáról származó adatok szerint a községben működő civilszervezetek a következők:

Cantate Kórus, Evangélikus Rézfűvós Zenekar, Gyülekezeti Gondoskodásért Alapítvány, Horgászegyesület, Hubertus Vadásztársaság, Íjászegyesület, Középbogárdi Faluvédő Egyesület, Lajoskomárom Nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Lajoskomáromért Alapítvány, Lajoskomáromi Faluszépítő Egyesület, Lajoskomáromi Gazdakör, Lajoskomáromi Polgárőr Egyesület, Lajoskomáromi Sportegyesület, Naplemente Nyugdíjasklub, Szivárvány Nyugdíjasklub, Lajoskomáromi Ifjúsági Közösség Egyesület, Szabadidő Egyesület.

Fentiekből látható, hogy a civil szerveződések tevékenységük, célcsoportjaik tekintetében igen széles spektrumot ölelnek fel a településen, a polgárőrségtől a hagyományörző-, nyugdíjas-, sport egyesületekig.

A társadalmi önszerveződés és öngondoskodás egyik legfontosabb alapját az erős civiltársadalom, a jól működő civil szerveződések jelentik. A civil szervezetek rendezvényeinek fontos a szerepe az esélyegyenlőség biztosításában valamint előítéletek csökkentésében.

Önkormányzatunk folyamatosan támogatja, ösztönzi civil szervezeteinket pályázatok benyújtására. Az elmúlt évben több civil szervezet is nyert EMVA LEADER-es pályázatot. A Lajoskomáromért Közalapítvány a Gesztenyefasorban elkészült játszótér és közpark megvalósítását nyerte el. A Szabadidő Egyesület (szintén a LEADER –en) sikeresen pályázott a Béka-mocsár tanösvény kialakítására. Folyamatosan figyeljük a Mezőföld Helyi Közösségért Egyesület segítségével a pályázati lehetőségeket civil szervezetek részére. Jelenleg több pályázatunk is be van adva.

Maga az önkormányzat is folyamatosan pályázik. Az elmúlt években több sikeres pályázatunk is volt. Legnagyobb horderejű pályázat a Lajoskomárom- Dég Szennyvízberuházás (KEOP 1.2.0 09-2010-0004) pályázat volt, melynek eredményeként mára elkészült a település szennyvízelvezető rendszere és a Középbogárdon felépített szennyvíztisztító telep. E projekt megvalósításával szorosan összefügg közútjaink és a vízelvezető rendszer korszerűsítése. Szintén egy nagy és látványos projekt volt az „Élhető faluközpont létrehozása Lajoskomáromban” pályázat. Faluközpontunk megújult megszépült, járdáink új burkolatot kaptak a központban.

Így településünk tényleg úton van egy élhetőbb faluvá alakulás útján.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lajoskomárom település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A települési önkormányzat szociális rendeletében több lehetőséget nyújt az átmeneti, vagy tartósan nehéz helyzetbe került lakosok megsegítéséhez. Ilyen például az átmeneti települési támogatás (amely indokolt esetben havi rendszerességgel is megállapítható), a gyógyszertámogatás, rendkívüli települési támogatás, települési temetési támogatás.

Az alapszolgáltatás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

♣ Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági

programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Az esélyegyenlőségi intézkedések hosszú távú gazdasági hátterét is meg kell határozni. Az esélyegyenlőségi területeken az elvárt változások általában nem egyik napról a másikra következnek be, a változást hosszabb távon, egymáshoz kapcsolódó intézkedésekkel lehet csak elérni.

♣ Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat a 25/2011. (III.30.) számú határozatával fogadta el Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciót. Ez a következő összefoglaló megállapításokat tartalmazza: o Kiemelt figyelembe kell részesíteni az időskorú lakosságot, mert a szociális szolgáltatások igénybevételében meghatározó szerepük van. o A szociális szolgáltatások megszervezése településünkön kizárólag az önkormányzatra hárul. o Kevés szolgáltatás valósul meg együttműködési megállapodás alapján.

♣ Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat a településrendezési feladatát a helyi építési szabályzat (HÉSZ), valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látja el. Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat a 16/2001. (XII.27.) rendeletével alkotta meg a HÉSZ-t, melynek részét képezi a településrendezési terv, a településszerkezeti terv, és a településfejlesztési koncepció.

♣ Településszerkezeti terv - Meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos, vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása, vagy legalább szinten tartása mellett. A felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

♣ Településfejlesztési koncepció - A fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a település településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai

megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli. A HEP szempontjából ez utóbbi három szabályozás közül ez bír a legnagyobb jelentőséggel, hiszen itt kerülnek meghatározásra azok a fejlesztési irányok, amelyek figyelembe veszik a lakosság (benne minden társadalmi csoport) igényeit annak érdekében, hogy Lajoskomárom komfortosabb településsé váljon.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Településünk 2017-től részt vesz az EFOP- 3.9.2-16 Humán kapacitások fejlesztése térségi szemléletben az Enyingi Járásban programban

Projekt célja:

Az EFOP releváns céljaival összhangban került meghatározásra a projekt legfőbb célja:

- a projekt a hátrányos helyzetű enyingi járásban járuljon hozzá Fejér megyén belüli területi egyenlőtlenségek mérsékléséhez a humán közszolgáltatások minőségének, hozzáféréseinek javításával.
- A humán közszolgáltatások minőségének, hozzáféréseinek javításával, a mindenki által elérhető, személyre szabott szolgáltatások kialakításával a projekt annak a célnak az eléréséhez is hozzájárul, mely a járás népesség megtartó képességének erősítésre irányul az itt élők életminőségének javítása által.

A projekt konkrét célja kettős rendszerű (egyrészt a szolgáltatásokat biztosítók körének, másrészt a szolgáltatások igénybe vevőinek kompetencia-fejlesztésére és a szolgáltatásokhoz való hozzáférésük lehetőségének javítására irányul.):

- A gyermekek/tanulók – kiemelten a hátrányos helyzetűek – személyiség-és kompetenciafejlesztése az iskolai és munkaerő piaci érvényesülés elősegítése érdekében iskolán kívüli programok szervezésével, helyi kezdeményezések támogatásával
- A hátrányos helyzetű tanulók, hallgatók közneveléshez való hozzáféréseinek javítása ösztöndíj, egyéb támogatás biztosítása által (amennyiben egyéb ösztöndíjban nem részesülnek)
- A hátrányos helyzetű gyerekek, tanulók óvodába/iskolába jutásának támogatása
- Az óvodás korú gyerekek -kiemelten a hátrányos helyzetűek – szolgáltatáshoz való

- hozzáféréseinek javítása komplex óvodai szolgáltatásfejlesztéssel
- Hátrányos helyzetű aktív korú lakosság humán közszolgáltatások való hozzáféréseinek javítása
- Hátrányos helyzetű aktív korú lakosság humán közszolgáltatások való hozzáféréseinek javítása
- Nemzetiségek, etnikumok humán közszolgáltatások való hozzáféréseinek javítása
- A települési önkormányzatok által fenntartott alapszintű humán közszolgáltatás minőségének javítása a humán közszolgáltatásokban dolgozó szakemberek képzettségi szintjének javításával -képzések, továbbképzések, tapasztalatcserék szervezése révén.

A projekt konkrét célja az enyingi járásban lévő hat, meghatározó település - Enying, a járásszékhely, Lajoskomárom, Lepsény, Mezőszentgyörgy, Mezőkomárom, Szabadhidvég településeken a humán-erőforrás kapacitás-fejlesztése, a térségben dolgozó szakemberek számára képzési, továbbképzési lehetőségek biztosítása, különböző, a szakmai színvonalat emelő szolgáltatások biztosítása révén. Emellett a kapacitás-fejlesztés érdekében, a "jövő" generáció számára, személyiség

Konzorciumi partnerek:

Jelen projekt Fejér megyében az Enyingi járásban az alábbi konzorciumi partnerek együttműködésével valósul meg: Enying Város Önkormányzata, Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata, Lepsény Nagyközség Önkormányzata, Mezőkomárom Község Önkormányzata, Mezőszentgyörgy Község Önkormányzata, Szabadhidvég Község Önkormányzata, valamint az Echo Innovációs Műhely, Kodolányi János Főiskola, OFA Országos Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.

Jelen pályázat esetében a projektgazda Enying Város Önkormányzat lesz. A projektgazda a 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól felhatalmazása alapján a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatai az alábbiak:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);

3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások; szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgyűjtés;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás.

Ezek a projektek összhangban vannak a Helyi Esélyegyenlőségi Program célkitűzéseivel.

A másik fontos térségi projekt amelyben rész veszünk, az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a kistérségben” pályázat.

Ebben szerepel:

- Szűrőnapok szervezése (a kistérség településein 5 alkalommal, mely 5 betegség típus szűrését célozza: keringés, érzékszervi, mozgásszervi, dohányzás és szájüreg daganat szűrése)
- Szív- és érrendszeri betegklub kialakítása és ezzel összefüggésben a beteg-együttműködés fejlesztését támogató tevékenységek biztosítása.

- Életmód klubok létrehozása és működtetése a projekt megvalósítása alatt.
- Cukorbeteg klub
- Dohányzás megelőzés, önszorgító csoport
- Alkohol megelőzés, önszorgító csoport
- Idősek közösségben tartása: Az idősek közösségben tartását célzó program a nyugdíjas klubokban megvalósuló főzőklub, melynek keretében diatetikus közreműködésével az életkornak megfelelő táplálkozási modellt mutatják be. Ezen programon belül még indul táncklub.
- Vegyes kríziscsoport: rendkívüli élethelyzetek feldolgozását segítő csoport (pl. gyász, beteg gyermek születése, öngyilkosságot elkövetett/megkísérelt ember hozzátartozói, munkahely elvesztése)
- Szülőklub: szülői készségeket javítását célzó közösségi tevékenység
- Étrendi tanácsadás
- Testmozgás tanácsadás

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotásához szükséges adatokat a következő adatbázisok, partnerszervezetek szolgáltatták:

- Az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisa, melyen keresztül elérhetőek az országos adatszolgáltatási rendszerek (pl. KSH, Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya)
- Az önkormányzat helyi nyilvántartásaiból nyerhető adatok (pl. elmúlt évi lakónépesség, lakásállomány, szociális nyilvántartások) is kutatásunk alapját képezték.
- Felhasználtuk az önkormányzat érintett évekről készült költségvetési beszámolóit.
- A helyi körzeti orvos és védőnő, valamint a Gesztenyefasori Szent Márton Általános Iskola és a Kerekerdő Evangélikus Óvoda vezetői szintén saját nyilvántartásaikból nyert adatokkal segítettek munkánkat.
- A Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a fenti adatbázisban még meg nem található adatok megadásával segítette munkánkat.
- Helyi családsegítő szolgálat munkatára adatszolgáltatást nyújtott az elemzés elkészítéséhez

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A becsült adatok alapján a lajoskomáromi családok többsége közepes, vagy szegénynek mondható anyagi körülmények között él. Alacsonynak mondható a mélyszegénységben, vagy a nagyon jó anyagi körülmények között élő családok aránya.

A szociális törvény hatálya alá tartozó jogosulti kör átlagjövedelme nem éri el a nyugdíjminimum összegét. A kérelmezők vagyoni helyzete átlag alatti. Az ingatlanon kívül amiben a kérelmező lakik az esetek kb. 80%-ában nincs más vagyona. A rászorulóknak kb. 90%-ánál az egyéb vagyontárgyak (gépjármű, stb.) teljesen hiányoznak.

A lakosságból 2017 évben kb. 34-an fordultak az önkormányzathoz települési lakásfenntartási támogatás igénylése miatt. Átmeneti települési támogatásért összesen 71 fő fordult a szociális bizottsághoz, néme több alakkal is. Ezeket a támogatásokat a kérelmezők 100 %-ban meg is kapták.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	59,71	39,08
2017	60,29	36,38
2018	59,17	33,05
2019	60,76	32,55
2020	58,72	31,44

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,23	1,54	2,39%
2017	2,91	1,54	2,23%
2018	2,13	2,99	2,56%
2019	3,04	2,76	2,90%
2020	3,07	4,15	3,61%
2021	2,56	2,08	2,32%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		37	34	38	43	52
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	0,00	1,00	4,00	2,00	5,00
	%	2,70%	0,00%	2,63%	9,30%	3,85%	14,71%
21-25 év (TS 038)	Fő	12,00	8,00	4,00	4,00	5,00	2,00
	%	32,43%	23,53%	10,53%	9,30%	9,62%	5,88%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	2,00	6,00	4,00	5,00	3,00
	%	5,41%	5,88%	15,79%	9,30%	9,62%	8,82%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	0,00	1,00	4,00	3,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	2,63%	9,30%	5,77%	2,94%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	1,00	2,00	1,00	3,00	2,00
	%	10,81%	2,94%	5,26%	2,33%	5,77%	5,88%
41-45 év (TS 042)	Fő	4,00	1,00	5,00	2,00	8,00	1,00
	%	10,81%	2,94%	13,16%	4,65%	15,38%	2,94%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	5,00	4,00	3,00	7,00	3,00
	%	16,22%	14,71%	10,53%	6,98%	13,46%	8,82%
51-55 év (TS 044)	Fő	1,00	5,00	6,00	8,00	4,00	4,00
	%	2,70%	14,71%	15,79%	18,60%	7,69%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	1,00	5,00	4,00	5,00	4,00	2,00
	%	2,70%	14,71%	10,53%	11,63%	7,69%	5,88%
61 éves, vagy afelötti (TS 046)	Fő	6,00	7,00	5,00	8,00	11,00	11,00
	%	16,22%	20,59%	13,16%	18,60%	21,15%	32,35%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	40,54	46,67
2017	50,00	35,29
2018	34,21	46,15
2019	44,19	42,11
2020	48,08	48,00
2021	55,88	36,84

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

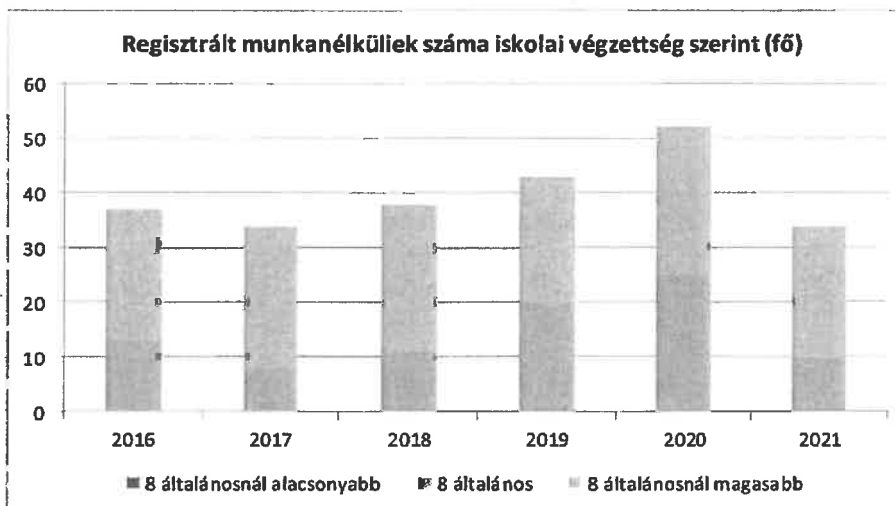
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A mutatók szerint, a településünkön élő munkanélküliek között pont a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők vannak nagyobb arányban, mivel az ingázók többsége betanított munkás, valamint a mezőgazdasági munkásoknak sem szükséges magas iskolai végzettség.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	37	0	0,00%	13	35,14%	24	64,86%
2017	34	0	0,00%	8	23,53%	26	76,47%
2018	38	0	0,00%	11	28,95%	27	71,05%
2019	43	0	0,00%	20	46,51%	23	53,49%
2020	52	0	0,00%	25	48,08%	27	51,92%
2021	34	0	0,00%	10	29,41%	24	70,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Önkormányzatunk a közmunkaprogram kereteiben próbál meg minél több ember foglalkoztatni. Jelenleg 30 fő dolgozik az önkormányzatnál a közmunkaprogram keretein belül.

Az előző években közfoglalkoztatásban részt vevők száma csökkent, a Startmunka program adta lehetőségek miatt. Ezt önkormányzatunk igyekszik maximálisan kihasználni, így is könnyítve a

munkanélküliek és a mélyszegénységben élők helyzetén. A közmunkaprogramba a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő lakosainkat sikerült teljes mértékben bevonunk. Jelenleg a jogszabályok miatt jóval kevesebben dolgoznak, viszont a programból kiesetteknek szinte kivétel nélkül sikerült elhelyezkednie.

Sok helyi lakosnak az egyetlen lehetősége a munkaerőpiacra való visszakerülésre a közmunkaprogram. Közülük sokan évekig nem dolgoztak, itt újra meg tudják „tanulni” milyen az ha valakinek feladata, felelőssége van és megtanulnak egy közösségbe, csapatba beilleszkedni, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki jó munkaerő legyen. Fontos, hogy a gyermekek ezt a példát lássák szüleiktől, így szocializálódjanak, hogy a későbbiekben nekik ne jelentsen gondot a munkaerőpiacba való bejutás, beilleszkedés. Fontos, hogy lássák, dolgozni kell a megélhetésért és ezért tenni is kell.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	81	70
2017	75	61
2018	63	48
2019	47	26
2020	44	23
2021	32	21

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Településünkről legtöbben a környező nagyobb városokba (Siófok, Székesfehérvár, Tab) ingáznak munkavégzés céljából. Helyben a kisebb-nagyobb mezőgazdasági vállalkozók a fő munkaadók. A vidéki cégek ún. munkásjáratokkal szállítják dolgozóikat.

Lajoskomáromot vasúti vonal nem érinti, település értelemszerűen önálló vasútállomással nem rendelkezik.

A településen helyközi tömegközlekedési szolgáltatást elsődlegesen az Középnnyugat Magyarországi Közlekedési Központ Zrt. látja el, és működnek úgynevezett munkásjáratok is. A szolgáltatás nem kielégítő, a településen élők mindennapi életét akadályozza a szolgáltatás rossz minősége. Főleg a késő délutáni és esti időpontokban nehéz a településre eljutni, illetve elutazni onnan. Ezekben az időpontokban jelentős a járatok közötti várakozási idő. Egyes járatok túlszűfoltak, vannak időszakok, amikor egyáltalán nincs járat, és vannak a tömegközlekedésből teljesen kizárt településrészek.

Lajoskomárom közigazgatási területéhez tartozik Külsősáripusztá, ahol villany, gáz és vezetékes víz van a lakásokban. A külterületről minden munkanap az önkormányzat kisbusza szállítja be a dolgozókat és az óvodás, iskolás gyermekeket. A közösségi közlekedéshez való hozzáférésük nem megoldott, mivel KNYKK-s autóbuszjárat nem közlekedik arra, így vagy személyautóval tudnak Lajoskomáromba eljutni, vagy a „hivatali busszal”, és innen tudják csak igénybe venni a távolsági járatokat.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A fiataloknak az iskolapadból kikerülve, munka- és élettapasztalatok nélkül nehéz elhelyezkedniük. Jelentősen csökkent a fiatal lányok elhelyezkedési esélye. Ez nem csak a képzettség hiányának, hanem a helyi sajátosságoknak is köszönhető. Ennek következtében sok fiatal megpróbál külföldön boldogulni. Ennek tekintetében meg kell vizsgálni öt éven belül, főleg a nők számára a településen való elhelyezkedési lehetőségeket, hiszen ezeket a fiatalokat visszavárjuk.

Az iskola felső tagozatában gazdasági ismeretek és életvitel órákat is tartanak a tanulónak. A kevés óraszám miatt, a gyakorlati kert, illetve háztartási ismertek tanítása egyelőre nem megoldható.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	37	5
2017	34	5
2018	38	2
2019	43	5
2020	52	2
2021	34	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Több munkaerő-közvetítő cég rendszeresen felkeresi településünket, főleg székesfehérvári cégeknek keresnek munkaerőt.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Önkormányzatunk közfoglalkoztatás keretein belül foglalkoztatja azokat, akiknek a munkaerőpiacon nem sikerült elhelyezkedniük.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ilyen jelenséget nem tapasztaltunk.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Inkább az idősebb lakosság körében tapasztalni hiányos digitális ismereteket. Aki nem rendelkezik otthonában ilyen eszközzel, az a helyi könyvtárban használhatja az ottani gépeket.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A számokból látszik, hogy a szociálisan rászorulóknak száma évről-évre növekszik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket igyekszünk a közfoglalkoztatásba bevonni.

A Szociális Bizottság pénzbeli, gyógyszer, és tűzifa támogatást ad az átmenetileg nehéz helyzetbe került családoknak.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	37	2,54%	18	48,65%
2017	34	2,34%	13	38,24%
2018	38	2,64%	19	50,00%
2019	43	3,03%	20	46,51%
2020	52	3,71%	24	46,15%
2021	34	2,43%	14	41,18%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	7	18,92%	0	0,00%	25	67,57%
2017	9	26,47%	7	20,06%	22	64,71%
2018	6	15,79%	5	14,18%	25	65,79%
2019	9	20,93%	10	22,49%	29	67,44%
2020	8	15,38%	11	21,08%	32	61,54%
2021	7	20,59%	0	0,00%	21	61,76%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	2
2018	2
2019	3
2020	4

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	875	0	0,00	33,71	68,34	100,00
2017	876	1	1,14	33,68	79,45	100,00
2018	877	1	1,14	33,64	80,39	100,00
2019	877	0	0,00	33,64	81,30	100,00
2020	877	0	0,00	33,64	81,87	100,00
2021	877	0	0,00	33,64	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Önkormányzatunk három bérlakással rendelkezik, abból mindegyik lakott.

b) szociális lakhatás

Önkormányzatunk nem rendelkezik szociális lakásállománnyal

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Önkormányzatunk nem rendelkezik ilyen ingatlannal.

d) lakhatást segítő támogatások

Településen az arra rászorulóknak a települési lakásfenntartási támogatást vehetik igénybe. 2017 évben összesen 34-en igényelték ez az ellátást.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	0
2017	n.a.	5
2018	n.a.	5
2019	n.a.	1
2020	n.a.	57

e) eladósodottság

Településünkön is jelentkezik a lakosok eladósodottságának problémája, melyet igazán nem- vagy csak kismértékben tudunk kezelni. A legfőbb gond, hogy későn fordulnak az önkormányzathoz segítségért. Vagy amikor más kikötötték a vizet, villanyt, vagy amikor már akkora mértékű az adósság, hogy az már kezelhetetlen.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Középbogárd már az 1700-as években is létező település volt. A településrészt az 1920-as években csatolták Lajoskomáromhoz. Az itteni lakosok személyautó nélkül, csak Volán-busszal tudnak bejutni Lajoskomáromba. Az itteni óvodásoknak az önkormányzat biztosítja a szállítást.

Külsősáripusztá kb. 50 lakossal rendelkező településrész. Az itt élők számára szintén az önkormányzat oldja meg -egy kisbusszal a – a közlekedést.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Külsősáripusztá egy kb. 50 fő lakosú településrész. Kiskorú gyermek nincs a településrészen. Közlekedés szempontjából a leghátrányosabb helyzetben van, mert tömegközlekedés nincs. A lakások többsége az Enyingi Agrár Zrt. tulajdonában lévő sorházak. A legtöbb fel van újítva. Víz, villany van a településrészen, gáz és csatorna nincs. Boltba, orvoshoz és gyógyszertárba is Lajoskomáromba járnak a lakók.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A településrész egyre jobban „előregszik”. A fiatalok nem telepednek le itt. Kiskorú gyermek nincs a Külsősáripusztán. A még aktív korú lakosok főként az Enyingi Agrár Zrt.-nél dolgoznak.

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Az elkövetkező húsz év folyamán várható, hogy csak nyugdíjaskorú lakosa lesz Külsősáripusztának.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen egy háziorvosi körzet van, két helyen történik a rendelés. Középbogárd településrészen heti két alkalommal van orvosi rendelés.

Az egészségházban két orvoslakást alakítottak ki. A településen rendszeresen végeznek szűrővizsgálatokat is.

Az egészségügyi intézmény épülete teljesen akadálymentes.

A járóbeteg szakrendelés a 12 km-re lévő Enyingen vehető igénybe, itt található a központi orvosi ügyelet is.

A település önálló mentőállomással nem rendelkezik, a legközelebbi mentőállomás Enyingen, 12 km-re található.

Lajoskomáromban egy gyógyszertár működik, éjszakai ügyeletet nem tart. A település gyógyszertárának épülete részben akadálymentesített. A legközelebbi éjszakai ügyeletes gyógyszertár Siófokon, 30 km-re található. Ez jelenti a legnagyobb problémát az ügyeleti ellátásra szorult betegeknek.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és főgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	0,00
2017	1	0	0	1	60	6,23
2018	1	0	0	1	53	7,44
2019	1	0	0	1	49	7,27
2020	1	0	0	1	46	6,80
2021	1	0	0	1	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A község egészségháza laborral és fizioterápiás kezeléssel áll a lakosok rendelkezésére. Az Egészségház egy épületben működik az anya- és gyermekvédelmi tanácsadóval. A településen fogorvosi rendelő is működik, egy fő fogorvossal, valamint gyógyszertár is üzemel.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A települési rendezvényeken szinte mindig elérhetőek különböző szűrővizsgálatok. Egyébként csak a környező nagyobb városokban érhetőek el ezek az ellátások.

c)fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A környező nagyobb városokban érhetőek el ezek az ellátások.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetésben a házi orvos ellenőrzi az iskolai és az óvodai étlapot, hogy megfelel-e a gyermekeknek egészséges fejlődésük érdekében.

Minden évben szervez az iskola „Egészségnapot” ahol bemutatják a gyermekeknek az egészséges étkezés és életmód alapjait.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A Lajoskomáromi Győzelem SE labdarúgócsapatának szurkolhatnak a meccseken a lajoskomáromiak. A Bozsik program keretén belül kap hangsúlyt az utánpótlás-nevelés. A tornatermet igénybe lehet venni sportolásra (röplabda, foci, kézilabda). Az iskolán belül lehetősége van a gyermekeknek kézilabdázni, kosárlabdázni, ping-pongozni. Heti rendszerességgel tartanak a településen gymstick és jóga oktatást és tornát felnőtteknek. Egy konditerem áll az izmosodni vágyó lakosok rendelkezésére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Helyben elérhető szolgáltatás a házi jelzőrendszeres segítségnyújtás, a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés. A településen működik az evangélikus egyház által működtetett AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat. Jelenleg 50 lakója van az otthonnak.

g) drogprevenációs szolgáltatások nincsenek Lajoskomáromban.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen esetről nincs tudomásunk településünkön.

j) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A rászorultak negyedévente átmeneti települési támogatást igényelhetnek az önkormányzattól, amely kérelmet a Szociális Bizottság bírál el.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	1 858	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen könyvtár működik a Teleház-Könyvtárban. A könyvtári és egyéb szolgáltatások – helyben olvasás, kölcsönzés, információszolgáltatás, internetszolgáltatás – így egy helyen vehetők igénybe, ami szintén vonzza a helyi lakosokat.

A Teleházat pályázati forrásokból létesítették a községben.

A nyitvatartást úgy alakították ki, hogy a hétvégén hazatérő fiatalok is tudják használni a számítógépeket, és az eszközöket. Számítástechnikai tanfolyamok indulnak folyamatosan alap, és emelt szinten is.

Az alap szintű tanfolyam célja, hogy megismerjék a számítógép működését. Ennek a tanfolyamnak sikere volt a faluban, nem csak a fiatalok, de az idősebb korosztály körében is. Az emelt szintű tanfolyamot elvégzők, kedvezményes ECDL vizsgát tehetnek Székesfehérváron, ami egy államilag is elismert bizonyítványt ad.

Ezen kívül lehetőség van lézer és színes nyomtatásra, scannelésre, digitális fényképezésre, fényképszerkesztésre, színes fotó nyomtatásra, kiadványszerkesztésre, szórólapkészítésre, szövegszerkesztésre, faxküldésre és fogadásra, fénymásolásra, cd írásra. Internet hozzáférést négy számítógépen biztosítanak.

A könyvtár nem csak a könyvek birodalma, hanem közösségteremtő helyként is képes funkcionálni, ezért lehetőséget kell biztosítani a hátrányos helyzetű lakosoknak is a könyvtári szolgáltatások igénybevételére. Hasznos olyan programok szervezése is, amelynek segítségével a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek megismerkedhetnek a könyvtári szolgáltatásokkal. Ilyen program lehet pl. író – olvasó est, felolvasó est, rajverseny egy-egy gyerekregény kapcsán, cikkíró verseny, novella író verseny.

Településünkön gazdag programok várják, mind a lajoskomáromi, mind a környező települések lakosait. Ilyenek: Majális (ezt az iskola rendezi, bevételét a tanulók táboroztatási költségeire fordítják), Fülöphegyi Pincefesztivál, Adventi Vásár, Adventi Koszorú, az iskola javára Jótékonyági Est, Horgászversenyek. Ezeket a rendezvényeket a nyugdíjasklubok, szülők, vállalkozók és az önkormányzat segítségével tartjuk meg. Nemzeti ünnepeinken mindig színvonalas műsoros megemlékezéseket tartunk.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

Lajoskomáromban példátlanul mondható a közösség összetartása, amely a település összképén is meglátszik.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Bármilyen rendkívüli esemény történik (pl. 2013. márciusi hóhelyzet) lakosaink példamutató összefogása, segítőkészsége rögtön megmutatkozik. Ez a hétköznapi élethelyzetekről is elmondható (pl. az Ifjúsági Egyesület felajánlotta az egyedülálló idős embereknek, hogy segítenek az udvart rendben tartani.)

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Lajoskomáromban jellemzően a német (sváb) nemzetiség van jelen, de az ebbe a csoportba tartozó emberek inkább magyarnak vallják magukat.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Kiemelendő a Lajoskomáromi Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkája, akik szintén példamutatóan és a hivatásos állomány elismerése mellett végzik feladatukat.

Településünkön a Polgárőr Egyesület munkája is elismerést érdemel.

Elmondható, hogy a személyi jövedelemadó 1%-át a lakosság nem felejt el felajánlani valamely civil szervezetünk számára.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma lakos csak nagyon kevés él településünkön, kb. 3 család.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban (Szociális Szövetkezet), helyi és környékbeli vállalkozások és az önfoglalkoztatás ösztönzése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A településen a közoktatási feladatokat a Gesztenyefasori Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény látja el. Gazdasági okok miatt a lajoskomáromi iskola összevonásra került a szabadhídvégi és mezőkomáromi iskolával. A szabadhídvégi, mezőkomáromi gyerekek reggelente busszal utaznak át Lajoskomáromba. Ezekkel a gyerekekkel együtt a tanulói létszám 233 fő, őket pedig 30 pedagógus oktatja.

Megállapítható, hogy a településen a közoktatási törvényben foglaltaknak megfelelően biztosítják a kötelező közoktatási feladatellátást.

Lajoskomáromban önálló óvoda működik, amit az Evangélikus Egyház működtet 2012-től.

Az óvodában működik logopédiai fejlesztés és gyógypedagógiai fejlesztési is kapnak az SNI-s gyermekek, valamint fejlesztő foglalkozásban részesülnek a beilleszkedési- tanulási- és magatartászavaros (BTM) gyermekek. Az iskolában gyógypedagógus foglalkozik a sajátos nevelési igényű gyermekekkel.

Az iskolán belül lehetősége van a gyermekeknek kézilabdázni, kosárlabdázni, ping-pongozni. A Bocsik program keretén belül a labdarúgásban nagy kap hangsúlyt az utánpótlás-nevelés, ebben már a nagycsoportos óvodások is rész vesznek. A nyári szünetben az iskola kétszer-két hetes vándortábor szervez a tanulóknak. Ez már az 1960-as évek óta hagyomány a településen. Középbogárdon a Tájháznál is szerveznek napközbeni foglalkozásokat gyermekeknek.

A középiskolába továbbtanuló gyermekeket segíti az Arany János tehetséggondozó program, a főiskolásokat az önkormányzat a Bursa Hungarica pályázati lehetőséggel támogatja. 2018 évben 3 fő tanult tovább az Arany János tehetséggondozó program keretében, a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázattal az önkormányzat 5 felsőoktatásban tanuló fiatal támogatott. EFOP pályázat adta lehetőséget kihasználva további 5 felsőoktatásban tanuló gyermeket támogat az önkormányzat, havi 15.000,- Ft-tal.

A település kistérségi közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzéssel, illetve intézkedési tervvel, az iskola esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 093	1 091	2184	50,05%	49,95%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			48	2,20%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	149	133	282	6,82%	6,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	41	28	69	1,88%	1,28%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Megállapítható, hogy településünk lakosainak a száma évről-évre csökken s ezzel együtt a születések száma is. Egyre kevesebb gyermek születik a településen, mivel a fiatalok munkalehetőség reményében elköltöznak a városokba.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Lajoskomáromban arányaiban nem sok veszélyeztetett kiskorú él, egy-két kirívó eset kivételével. Ezeknek a családoknak az életét a gyermekjóléti szolgálat és a családgondozó figyelemmel kíséri, és ha kell kéri a gyámhatóság beavatkozását.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	7	0
2017	1	0
2018	0	0
2019	2	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Iskolánk igyekszik minden pályázati lehetőséget megragadni, amivel a hátrányos helyzetű gyermekek támogathatja (pl.: iskolatáska pályázat).

Táboroztatáskor az önkormányzat átvállalja a hátrányos helyzetű gyermek táborozási díját.

- b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül minden hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Ez által minden olyan ellátást megkapnak amire jogosultak.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	48
2018	49
2019	49
2020	43
2021	45

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	6	8	14
2017	7	7	14
2018	4	6	10
2019	6	6	12
2020	5	4	9
2021	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben minden, a jogszabály szerint arra jogosult gyermek részesül.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Településünkön nem él nem magyar állampolgárságú gyermek.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Ilyen család nem él Lajoskomáromban.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Lajoskomárom településhez tartozik közigazgatásilag Középbogárd és Külsősáripusztá is. Az itt élő gyermekek óvodába és iskolába szállítását az Önkormányzat buszával oldják meg. Az ezeken a településrészeken élő emberek vagyoni helyzete nem mondható rosszabbnak, mint a Lajoskomáromban élőké.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A település gyermekvédelmi jelzőrendszerének szerves részét képezi a védőnői szolgálat.

Lajoskomáromban egy védőnő dolgozik, aki közelről ismeri az általa ellátott családokat, tevékenysége kiterjed az egész településre.

A védőnő feladatát a munkaköri leírásában szabályozzák, de ez megegyezik a jogszabályban előírt feladatokkal.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A településen praktizáló háziorvos a településen élő felnőtt és gyermek lakosságot is ellátja. Kimondottan gyermekorvosi ellátás nincs a településen. A legközelebbi gyermekorvos Enyingen található.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	n.a.	n.a.
2017	1	0	0	n.a.	n.a.
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodában logopédus foglalkozik beszédfejlesztésre szoruló gyermekekkel. Más fejlesztési illetve rehabilitációs lehetőségre településünkön nincs lehetőség.

- e) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgálat munkáját az 1997. évi XXXI. törvény (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról), illetve a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet (a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről) alapján végzi munkáját. Feladata a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése. A településen a Családsegítő és gyermekjóléti Szolgálat feladatait az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Gyermekjóléti Szolgálat látja el. Címe: 8136 Lajoskomárom, Jókai u. 8.

- f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Lajoskomáromban nem működik bölcsőde.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

g) gyermekvédelem;

A gyermekvédelmi és gyámhatósági szakfeladatokat a jogszabályi változások következtében 2013. január 1-jétől a Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatala látja el. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása maradt jegyzői hatáskörben. E miatt az önkormányzat is a jelzőrendszer egy részévé vált. Szükségessé válik a járási gyámhivatallal való szoros együttműködés és kapcsolattartás a megfelelő információáramlás okán.

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben lévő családok problémáikkal fordulhatnak a közös önkormányzati hivatal jegyzőjéhez, szociális ügyintézőjéhez, az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Családsegítő Szolgálatához és a védőnőhöz.

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidei programokhoz való hozzáférés;

Egy térségi projektben veszünk részt, az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a kistérségben” pályázat. Ebben a programban szerepel több, az egészséges életmóddal kapcsolatos program. Az iskolás gyermekeknek lehetőségük van focizni és kézilabdázni a helyi sportegyesület keretein belül. Továbbá tánc- és karateoktatás is van az iskolában.

j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A napközbeni gyermekétkeztetés mindkét intézményben (óvoda, iskola) biztosított. A szünidei ingyenes gyermekétkeztetést településünkön nagyon kevesen veszik igénybe.

- k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Ilyen jellegű programok nincsenek településünkön.

- l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Ilyen jelenséget nem tapasztaltunk.

- m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az arra rászoruló gyermekek minden jogszabályban előírt támogatást megkapnak a településen.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

Az SNI-s gyermekekkel az iskolában és az óvodában gyógypedagógus foglalkozik. A súlyosabb gondokkal, fogyatékossgal küzdő gyermeket Veszprémbe kell, hogy hordják a szülei. Őket az önkormányzat települési támogatással támogatja.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	54	7	12,96
2017	52	5	9,62
2018	67	4	5,97
2019	63	7	11,11
2020	60	6	10,00
2021	61	6	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.2. számú táblázat - Óvodák nevei és adatai:

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvoda kiemelt képességű gyermekeinek száma (gyógyneveléssel együtt) (%)	Óvoda felvételi helyek száma (gyógyneveléssel együtt) (TS 092)	Óvoda felvételi helyek száma (gyógyneveléssel együtt) (TS 091)	Óvodások beiratkozott gyermekeinek száma (gyógyneveléssel együtt) (TS 097)	Óvoda gyógyneveléssel foglalkozó gyermekek száma (%)	Gyógyneveléssel foglalkozó óvodások részére felvett gyermekek száma az intézményen kívülről (%) (TS 093)	Egy óvodára jutó gyógyneveléssel foglalkozók száma (TS 095)
	db	db	db	db	db	db	%	db
2016	n.a.	0	52	1	54	0	0	34
2017	n.a.	0	52	1	52	0	0	37
2018	n.a.	0	52	1	67	0	0	42
2019	n.a.	0	52	1	63	0	0	41
2020	n.a.	0	52	1	60	0	0	26
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógyneveléssel együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	28	11,97
2017	n.a.	23	10,18
2018	n.a.	25	10,73
2019	n.a.	16	7,11
2020	n.a.	12	5,06
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógyneveléssel foglalkozó osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógyneveléssel foglalkozó oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógyneveléssel foglalkozó oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógyneveléssel együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógyneveléssel együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	15	1	15,60	35,90
2017	0	14	1	16,14	46,02
2018	0	13	1	17,92	50,64
2019	0	13	1	17,31	46,67
2020	0	13	1	18,23	48,10
2021	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstár

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	4	92	1	54	0	0	14
2017	n.a.	3	92	1	52	0	0	17
2018	n.a.	3	92	1	67	0	0	22
2019	n.a.	3	92	1	63	0	0	21
2020	n.a.	3	92	1	60	0	0	20
2021	n.a.	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	15	1	15,60	35,90
2017	0	14	1	16,14	46,02
2018	0	13	1	17,92	50,64
2019	0	13	1	17,31	46,67
2020	0	13	1	18,23	48,10
2021	0	0	0	0,00	0,00

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	36
2017	39
2018	27
2019	35
2020	21
2021	38

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Ilyen jelenséget nem tapasztaltunk településünkön.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

Egy általános iskola működik a településen, így az összehasonlításra nincs lehetőség.

- d) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	4
2021	n.a.	n.a.	n.a.	3

A hátrányos helyzetű gyermekek minden, a jogszabályban előírt támogatást megkapnak. Az önkormányzat települési támogatásokkal segíti családjukat.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő rászoruló gyermekek számára, valamely támogatási forma biztosítva van.	Továbbra is szoros együttműködés és információáramlás az intézmények, az önkormányzat és a GYEJÓ között.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,23	1,54	2,39%
2017	2,91	1,54	2,23%
2018	2,13	2,99	2,56%
2019	3,04	2,76	2,90%
2020	3,07	4,15	3,61%
2021	2,56	2,08	2,32%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	40,54	46,67
2017	50	35,29
2018	34,21	46,15
2019	44,19	42,11
2020	48,08	48
2021	55,88	36,84

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	37	5
2017	34	5
2018	38	2
2019	43	5
2020	52	2
2021	34	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Iskolai végzettség tekintetében a 8 általánost vagy annál kevesebb osztályt végzettek számára nehezebb állandó munkahelyet találni. Ők jellemzően vagy a közfoglalkoztatásban vagy alkalmi, ideényjellegű mezőgazdasági munkát vállalnak. A magasabb iskolai végzettségű nőknek szintén nehéz képzettségüknek megfelelő állást találni helyben.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nőket kevésbé szívesen alkalmazzák, mint a férfiakat, hiszen jellemzően ők maradnak otthon pl. ha beteg a gyermek. Emiatt nem tartják a nőket megbízható munkaerőnek.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Lajoskomáromban óvoda üzemel, férőhely hiány nincs, minden óvodás korú gyermeket fel tudnak venni az óvodába, így napközbeni ellátásuk biztosított. Bölcsőde jelenleg nem működik településünkön.

A Polgármesteri Hivatalba munkaidőben bármikor bejöhetnek az ügyfelek, így aki több műszakban dolgozik, az is bármikor el tudja intézni hivatalos ügyeit.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Lajoskomáromban az adatok mutatják, hogy a 0-3 éves korú gyermekek száma csökkent, majd kis növekedés után stagnál településünkön. A gyermekvállalás időpontja kitolódott. Védőnőnk magas színvonalon látja el munkáját.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Ez a probléma általában rejtve marad a hatóságok előtt, mivel az áldozat szégyelli a vele történeteket és inkább eltitkolja. Nincs tudomásunk ilyen jelenségről a településen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A település 50 km-es körzetében két anyaoththon található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünk életének a nők fontos szereplői. Képviselő-testületünk tagjainak fele nő, az alpolgármesteri tisztséget és a jegyzői tisztséget is nő tölti be. Nyugdíjasklubjaink vezetői is hölgyek. Helyettes iskolaigazgatónk és az óvodavezető a „gyengébbik nem” tagjai közé tartoznak.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön jelenleg nincs ilyen program.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Női munkanélküliség növekedése	Képzési- átképzési programok szervezése
Növelni kell a tájékozottságot a krízishelyzetekben elérhető segítségről	Tájékoztató programok szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú lakosság száma viszonylag állandó, bár arányaiban növekszik. Jövedelmi helyzetükről nem áll rendelkezésünkre adat.

Kiemelt figyelmet fordítunk az egyedül élő idős emberekre.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	445	284	156,69%
2017	434	274	158,39%
2018	437	276	158,33%
2019	423	282	150,00%
2020	427	272	156,99%
2021	432	267	161,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	220	363	583
2017	211	357	568
2018	211	355	566
2019	201	347	548
2020	202	333	535
2021	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	8	0	168	287	1	22	0
2017	8	0	165	280	0	23	0
2018	8	0	162	286	1	21	0
2019	10	1	150	283	0	18	0
2020	10	1	151	273	0	15	0
2021	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Általános jelenség Magyarországon, hogy a kitolt nyugdíjkorhatár miatt egyre több az 50-55 év feletti munkanélküli, mivel a munkáltatók nem szívesen alkalmaznak „idős” embereket. Így a nyugdíj előtt állók foglalkoztatása egyenlőre megoldatlan probléma.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	37	34	38	43	52	34
41-45 év (TS 042)	Fő	4	1	5	2	8	1
	%	10,81%	2,94%	13,16%	4,65%	15,38%	2,94%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	5	4	3	7	3
	%	16,22%	14,71%	10,53%	6,98%	13,46%	8,82%
51-55 év (TS 044)	Fő	1	5	6	8	4	4
	%	2,70%	14,71%	15,79%	18,60%	7,69%	11,76%
56-60 év (TS 045)	Fő	1	5	4	5	4	2
	%	2,70%	14,71%	10,53%	11,63%	7,69%	5,88%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6	7	5	8	11	11
	%	16,22%	20,59%	13,16%	18,60%	21,15%	32,35%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A településen két nyugdíjasklub működik. Egy Lajoskomáromban, egy Középbogárdon. Nyugdíjasaink nagyon aktívak. Rendezvényeink rendszeres segítők, szereplői. Gyakran látják vendégül más települések időseit, illetve ők is sokszor mennek szerepelni, vendégeskedni.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A munkáltatók még mindig szívesebben alkalmaznak fiatalabb munkaerőt. Bár a jogszabályi változások kedvezőbb helyzetbe hozták a nyugdíj mellett dolgozni szándékozókat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősorok egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

Egy adott település egészségügyi ellátórendszerének kihasználtságát nagymértékben befolyásolja a lakosság korösszetétele. A kor előrehaladtával természetesen egyre gyakrabban jelentkeznek a különböző egészségügyi problémák, amelyek megterhelik az alapellátást és erre az egészségügyi, valamint a szociális ellátórendszernek is fel kell készülnie.

Az Egészségház teljes mértékben akadály mentesítve van. Itt működik a háziorvosi rendelő, a fizioterápia, a labor és a fogorvosi rendelő is. Így az idősorok helyben is kiváló egészségügyi szolgáltatást kapnak. Az Egészségház szomszédságában gyógyszertár üzemel magas színvonalon. Házi jelzőrendszeres segítségnyújtást, házi segítségnyújtást és a szociális étkeztetést is igénybe vehetik az arra rászoruló idős vagy fogyatékkal élő emberek. A településen működik az

evangélikus egyház által működtetett AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat. Jelenleg 41 lakója van az otthonnak és rendszeresen 7 fő veszi igénybe a nappali ellátást, foglalkozásokat.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	445	10	8	23
2017	434	7	8	18
2018	437	0	8	28
2019	423	0	7	20
2020	427	0	7	19
2021	432	0	12	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Teleház-Könyvtár is a település központjában található, jól megközelíthető helyen. Itt a nyugdíjasok, bármikor hozzáférhetnek az internethez, újságokhoz valamint igénybe vehetik a teleház egyéb szolgáltatásait is.

c) idősek informatikai jártassága;

Pontos információnk nincs erre vonatkozóan, de általában véve elmondható, hogy az idős emberek nagy része idegenkedik az új technikától. Sokuknak még a mobiltelefon használata is nehézséget jelent.

A nyugdíjasklubok segítségével fel lehetne mérni, hogy az idős emberek mennyire mutatnak hajlandóságot a számítógép kezelés használatára. Bemutatót is tarthatnánk, hogy valóban megismerjék az internet előnyeit (pl.: a Skype segítségével akár minden nap láthatnák és beszélhetnének gyermekeikkel, unokáikkal).

d) a generációk közötti programok.

Az Agape Szeretetotthon lakóit rendszeresen megörvendeztetik az óvodások és iskolások ünnepi műsoraikkal, koncertjeikkel. Az ilyen alkalmakkor kis közös uzsonnát is elfogyasztanak az idősek és a gyermekek.

A nyugdíjasklubok aktívan segítenek pl. az iskola által szervezett majális vagy az önkormányzat által szervezett „Adventi koszorú” lebonyolításában.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Sajnos előfordul idős lakosainkat besurranó tolvajok és csalók károsították meg. Ez ellen próbál most a rendőrség a „Csillagkapu” program keretén belül a helyi polgárőrség segítségével. Ingyenes riasztórendszer bevezetését tervezik egyedül élő idős emberek részére. Ha van vonalas telefonja az ügyfélnek, egy gomb megnyomásával a rendőrséget riaszthatja. Akinek nincs, annak helyben megszólaló riasztóberendezést tudnak felszerelni. Ez talán visszatartja majd a rossz szándékú betolakodókat. Az igényfelmérés már megtörtént, előre láthatóan harminc egyedülálló idős ember fog kapni ilyen berendezést.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai ismeretek hiánya	Időseket célzó informatikai képzésekre való igény felmérése
Egyedülálló idősök biztonsága	Riasztó rendszer kiépítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékkal élő népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi

életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása.

A szociális ellátások területén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	30	35	65
2017	26	37	63
2018	30	35	65
2019	29	33	62
2020	30	34	64
2021	na	na	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága

A településen lakó fogyatékkal élő személynek elhelyezkedési lehetősége a közelben csak a Szabadhídvégen működő kefe gyárban van, ami kifejezetten ilyen embereket foglalkoztat.

b) védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Ilyenre sajnos nincs lehetőség településünkön. A közfoglalkoztatásban az előzetes orvosi vizsgálat során a fogyatékkal élőket kiszűrik.

c) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élők jellemzően csak az erre „szakosodott” munkahelyeken tudnak elhelyezkedni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élők mindenképpen hátránnyal indulnak a munkaerőpiacon. Manapság az egészséges embereknek is nehéz az elhelyezkedés, a fogyatékkal élőkre ez fokozottan igaz.

e) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Ilyen intézményünk sajnos nincs. A házi segítségnyújtás viszont nagy segítség a fogyatékkal élőknek. Az EFI iroda munkatársa is tanácsokkal tudja segíteni őket.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátások területén a fogyatékkal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

Fogyatékkal élő személyek ellátásai:

♣ Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzügyi juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékkal élő személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékkal élő állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez. ♣ Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló

83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása 70%-os vagy azt meghaladó mértékű, és nyugellátást, baleseti nyugellátást, vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátását részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult. ♣ Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

♣ Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult, o aki a súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 2. § a) pont ac) alpontja értelmében közlekedőképességében súlyosan akadályozott, o aki a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. §-ának értelmében látási, hallási fogyatékosnak, értelmi, fogyatékosnak, autistának, illetve mozgásszervi fogyatékosnak minősül, o akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló 1032/1971. (VII. 14.) Korm. határozat végrehajtásáról szóló 6/1971. (XI. 30.) EüM rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, o aki a magasabb összegű családi pótlékra jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú melléklete szerint vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak, vagy autistának minősül.

♣ Adókedvezmény: A súlyosan fogyatékos magánszemélyek havonta adókedvezményt vehetnek igénybe. A súlyos fogyatékoságnak minősülő betegségeket a 335/2009. (XII. 29.) Kormányrendelet határozza meg, például: o hallási fogyatékoság o látási fogyatékoság o mozgásszervi fogyatékoságok o elzáródást okozó érbetegségek o súlyos szervi károsodással járó immunbetegségek o veleszületett enzimopátiák, többek között laktózérzékenység miatt fellépő betegségek o emésztőrendszer betegségei, idetartoznak többek között a gluténérzékenység miatt fellépő endokrin- és anyagcsere-betegségek, ezen belül is az I. típusú, és a szövődményekkel járó II. típusú cukorbetegség.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Településünkön nincsenek ilyen szolgáltatások. Ezeket a szolgáltatásokat a környező nagyobb városok intézményein keresztül lehet igénybevenni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az Egészségház teljes mértékben, a gyógyszertár, a teleház és a polgármesteri hivatal részben akadálymentesítve van.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Mivel a településen élő fogyatékkal élők többsége az idős korosztály tagjai közül kerül ki, a köznevelési intézményeink akadálymentesítése nem indokolt. A közszolgáltatásokhoz ők is ugyanúgy hozzájuthatnak, mint bárki más. Szolgáltató épületeink többsége legalább részben akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Mivel helyben nagyon kevés a munkalehetőség, így ez nem igazán érinti településünket.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A település főutcáján kerekesszékekkel teljes biztonsággal lehet közlekedni. A mellékutcák járdáinak felújítása folyamatban van.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Ilyen nincs településünkön.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Települési támogatásban részesülhetnek az arra rászoruló fogyatékkal élők, valamint a házisegítségnyújtás igénybevétele könnyíti meg mindennapjaikat.

7.4. Fogyatékkal élő személyek sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen programok nincsenek településünkön.

7.5 A fogyatékkal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hiányos akadálymentesítés	A további akadálymentesítési program kidolgozása, pályázati lehetőségek figyelése
Infokommunikációs akadálymentesítés	Infokommunikációs akadálymentesítés alternatíváinak felmérése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott. Főleg a magántulajdonban lévő üzleteknél és szolgáltatóegységeknél. A még fel nem újított járdák állapota rossz	Kapcsolat felvétele a tulajdonosokkal, segítségnyújtás a pályázati lehetőségek felkutatásában. Pályázati források felkutatása a további járdaszakaszok felújításához

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az alábbi civil szervezetek aktívan részt vesznek a település közösségi életében:

Lajoskomárom Nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesület: Kiemelkedő tevékenységükkel több elismerést is kaptak már a hivatásos tűzoltó állománytól.

Lajoskomáromért Közlapítvány: Célja a település sport illetve kulturális életének támogatása.

Lajoskomáromi Polgárőr Egyesület: Minden nap ügyeleti beosztásban járőröznek a településen, javítva ezzel a közbiztonságot.

Lajoskomáromi Sportegyesület: A helyi labdarúgó csapat támogatása, utánpótlás biztosítása a céljuk. Lajoskomáromi Szabadidő Egyesület: Az iskola szabadidős rendezvényeit, főként a nyári táboroztatást szervezi.

Naplemente Nyugdíjasklub: a lajoskomáromi időseket fogja össze

Szivárvány Nyugdíjasklub: a középbogárdi nyugdíjasokat fogja össze

Lajoskomáromi Ifjúsági Közösség Egyesület: 2012-ben született új egyesületünk. Az önkormányzat a kihasználatlan mozi helyiséget használatba adta a LIKE-nak. Ezt a fiatalok saját erőből el kezdték felújítani. A további felújítási munkákra pályázatot is nyertek. Ha elkészülnek egy igényes, kikapcsolódásra alkalmas helyiség áll majd a fiatalok rendelkezésére. E mellett rendezvényeket is tartanak szintén a fiatalságot megcélozva.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat szoros kapcsolatot ápol a civil szerveződésekkel és az egyházakkal (pl. Adventi koszorú megszervezése és lebonyolítása)

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások elérése érdekében együttműködünk a járás többi településével.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nincs nemzetiségi önkormányzat a településen.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A nyugdíjas klub tagjai aktívan részt vesznek a település rendezvényein (pl.: palacsinta sütés).

A LIKE ifjúsági egyesület tagjai felajánlották segítségüket az időseknek a ház körüli munka elvégzésére.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozók rendkívül nagy segítséget nyújtanak közösségi rendezvényeink megrendezésében, anyagi illetve természetbeni hozzájárulásukkal. Katasztrófa helyzetben is példamutató a hozzáállásuk, lásd 2013. március 14-15-i hóhelyzet. Az ő segítségük, munkagépeink nélkül több ember maradt volna a hó fogságában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az önkormányzat a HEP elkészítése során kikérte az érintett szervezetek és célcsoport véleményét.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az önkormányzat a HEP IT megvalósítása során több alkalommal fogja összehívni a fórumot, hogy a megvalósulás folyamatát értékeljük. Itt beszámoltatjuk a partnereket a vállalt feladat teljesítéséről.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Munkanélküliség	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban, helyi és környékbeli vállalkozások, és az önfoglalkoztatás ösztönzése
Gyermekek	A településen élő rászoruló gyermekek számára, valamennyi támogatási forma biztosítva van	Továbbra is szoros együttműködés és információáramlás az intézmények, az önkormányzat és a GYEJÓ között.
Idősek	Informatikai ismeretek hiánya, egyedülálló idősek biztonsága	Időseket célzó informatikai képzésekre való igény felmérése, riasztó rendszer kiépítése
Nők	Női munkanélküliség növekedése, növelni kell a tájékozottságot a krízishelyzetekben elérhető segítségről	Képzési- átképzési programok szervezése, tájékoztató programok szervezése
Fogyatékkal élők	hiányos akadálymentesítés Infokommunikációs akadálymentesítés	A további akadálymentesítési program kidolgozása, pályázati lehetőségek figyelése Infokommunikációs akadálymentesítés alternatíváinak felmérése
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	Az akadálymentesítés nem mindenhol megoldott. Főleg a magántulajdonban lévő üzleteknél és szolgáltatóegységeknél.	Kapcsolat felvétele a tulajdonosokkal, segítségnyújtás a pályázati lehetőségek felkutatásában.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák is megbecsült tagjai a közösségnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete jelentősen javuljon, munkához való hozzáférésük biztosított legyen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szociális helyzetéből adódó hátrányok csökkentését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek igényeire, biztonságára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők speciális szükségleteire.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Rendszeres HEP fórum megtartása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az intézmények között még nem eléggé gördülékeny az információáramlás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A megfelelő információáramlással és odafigyeléssel megfelelően tudjuk teljesíteni a Helyi Esélyegyenlőségi Programban vállalt feladatokat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A vállalt feladatok folyamatos teljesítése, koordináció a szolgáltatók és civil szervezetek között.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, HEP partnerek; felelős: jegyző
Partnerek	AGAPE Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, Oktatási intézmények, doktornő, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31., Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az Önkormányzat a következő 5 évben biztosítja a HEP Fórum működéséhez szükséges feltételeket annak érdekében, hogy a HEP fórum akadálytalanul tudja támogatni, nyomon követni és ellenőrizni a Helyi Esélyegyenlőségi Program sikeres végrehajtását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Önkormányzat, HEP partnerek, hivatali ügyintézők

Intézkedés címe:	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők száma (az aktív korú lakosság 2,57 %-a)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatásba minél több állástalan bevonása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A településen élő állástalan emberek számának pontos felmérése 2. Közfoglalkoztatási programok figyelése 3. Pályázatok benyújtása 4. Közfoglalkoztatás megvalósítása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Munkaügyi Központ Felelős: szociális ügyintéző, polgármester
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31., Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A közfoglalkoztatás megszervezése, állami normatíva felhasználásával
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Indulnak-e ilyen jellegű programok
Szükséges erőforrások	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élő emberek támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők száma (az aktív korú lakosság 2,57 %-a), nem tudják, milyen ellátásokat vehetnek igénybe
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat továbbra is támogatja és figyelemmel kíséri az arra rászoruló lakosokat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A rászorulókat tájékoztatása az igénybe vehető ellátásokról
Résztevők és felelős	Önkormányzat Felelős: szociális ügyintéző
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31., Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Személyre szabott segítségnyújtás az ügyintézők által
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző az írásbeli, illetve a szóbeli tájékoztatáshoz

Intézkedés címe:	Rászoruló gyermekek támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A rászoruló gyermekek valamennyi helyben elérhető támogatási formát megkapják
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő rászoruló gyermekek részesüljenek a nekik járó támogatásokban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az eddig bevált gyakorlat folytatása 2. Jelzőrendszer tagjainak szorosabb együttműködése a problémák feltárásában.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Gyermekvédelmi Szolgálat, iskola, óvoda Felelős: szociális ügyintéző
Partnerek	Gyermekvédelmi Szolgálat, Gesztenyefasori Általános Iskola, Kerekerdő Evangélikus Óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31., Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A településen élő valamennyi rászoruló gyermekek továbbra is részesüljenek a nekik járó támogatásokban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	A szociális ügyintéző, a családgondozók és az intézményvezetők. Állami normatíva és az önkormányzat saját hozzájárulása az ellátások biztosításához.

Intézkedés címe:	Kapcsolat kiépítése a Járási Hivatal Gyámhivatalával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A jogszabályi változások következtében a gyámügyi feladatok nagy része átkerült a járáshoz
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Megfelelő információáramlás fenntartása az intézmények között
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolat felvétele a Járási Gyámhivatal vezetőjével és gyámügyi ügyintézőjével 2. Havonként legalább egyszer megkeresni a járási hivatalt, van-e probléma helyi lakosú gyermekkel
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Gyermekvédelmi Szolgálat, Enyingi Járási Hivatal Járási Gyámhivatala Felelős: jegyző
Partnerek	Gyermekvédelmi Szolgálat, Enyingi Járási Hivatal Járási Gyámhivatala
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31., Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Havonkénti egyeztetés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Jegyző és a járási hivatal munkatársa

Intézkedés címe:	Még szorosabb együttműködés a gyermekjóléti és a családgondozói szolgálattal
Indoklás (kiinduló értékekkel)	Még nem elégséges az önkormányzat és a szolgálatok közötti információáramlás és együttműködés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Információáramlás és együttműködés eredményeinek fenntartása és megerősítése intézmények között
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolat felvétele az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatával 2. Havonként legalább egyszer egyeztető megbeszélést tartani
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Gyermekvédelmi Szolgálat, Családsegítő Szolgálat Felelős: jegyző
Partnerek	Gyermekvédelmi Szolgálat, Családsegítő Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2023. december 31., Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Annak érdekében önkormányzat időben értesüljön az egyes gyermekekkel való problémákról, hogy amennyiben tud a saját hatáskörében segítséget nyújtson, a havi egyeztető megbeszélések megtartása a következő két évben
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Jegyző, szolgálatok munkatársai

Intézkedés címe:	A településen élő idősök informatikai képzésre való igényéről felmérés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak az informatikai eszközök használatában nem elég jártasak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felmérni, hogy van-e igény idősök körében egy informatikai képzés megtartására
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kérdőív készítése és kiküldése 2. Kérdőívek feldolgozása 3. Az eredménytől függően megfontolni a tanfolyam szervezését
Résztevők és felelős	Önkormányzat, nyugdíjasklubok, AGAPE Szeretetotthon; felelős: szociális előadó
Partnerek	Naplemente Nyugdíjasklub, Szivárvány Nyugdíjasklub, AGAPE Szeretetotthon
Határidő(k) pontokba szedve	1. Kérdőívek készítése, kiküldése 2020. február 28. 2. Kérdőívek feldolgozása 2020. április 30. 3. Összegzés
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérésből kiderül, hogy van-e érdeklődés az informatikai tanfolyam iránt. Csak ez után lehet elkezdni a tanfolyam szervezését.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók a továbbképzés előnyeiről
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző, közmunkásokat bevonni a kézbesítésbe, így a postaköltséget meg lehet takarítani
Intézkedés címe:	Idős lakosaink közösségi rendezvényeken való részvételének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idős lakosaink többsége nem vesz részt közösségi rendezvényeken

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat segítségével (szállítás, elhelyezés, program) a rendezvényeken biztosítja az ülőhelyeket az időseknek. A programok összeállításánál jobban figyelembe veszi az ő igényeiket.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Érdeklődési körök felmérése a nyugdíjasklubok segítségével 2. Rendezvényeken külön odafigyelés az idősekre 3. Időskorúak részére életmódklubok, egészségmegőrző programok szervezése
Résztvevők és felelős	közművelődési referens
Partnerek	közművelődési referens, nyugdíjas klubok
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felmérés elkészítése 2023. május 31. 2. Összegzés
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A közösségi rendezvényeken az elkövetkező két évben az idős lakosok száma 10 %-kal növekszik
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, pénzügyi forráshiány
Szükséges erőforrások	közművelődési referens
Intézkedés címe:	További akadálymentesítési program kidolgozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyes középületek még csak részben vannak akadálymentesítve

Célok - Általános	
<p>megnevezés: és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban</p>	<p>További akadálymentesítési program kidolgozása A mozgássérült lakosaink minden közintézménybe akadálytalanul be tudjanak jutni</p>
<p>Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felmérni, mely középületekben van még szükség a teljes akadálymentesítésre 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Akadálymentesítési program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése
<p>Résztevők és felelős</p>	<p>Önkormányzat,; felelős: költségvetési ügyintéző</p>
<p>Partnerek</p>	<p>Önkormányzat</p>
<p>Határidő(k) pontokba szedve</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Felmérés elkészítése 2021. szeptember 30. 2. Költségkalkuláció elkészítése 2021. december 31. 3. Akadálymentesítési program elkészítése 2022. május 31.
<p>Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága</p>	<p>Felmérés elkészülése, pályázatok figyelése</p>
<p>Kockázatok és csökkentésük eszközei</p>	<p>Pénzügyi forráshiány, pályázati lehetőségek figyelése</p>
<p>Szükséges erőforrások</p>	<p>Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás</p>

Intézkedés címe:	Infokommunikációs akadálymentesítés lehetőségeinek feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Középületeink infokommunikációs akadálymentesítése nincs megoldva
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az érzékszervi fogyatékos lakosaink biztonságos közlekedésének, ügyintézésének növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérni, hogy a középületekben milyen infokommunikációs akadálymentesítésre van szükség 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Infokommunikációs akadálymentesítési program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése
Résztevők és felelős	Önkormányzat,; felelős: költségvetési ügyintéző
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felmérés elkészítése 2021. szeptember 30. 2. Költségkalkuláció elkészítése 2021. december 31. 3. Infokommunikációs akadálymentesítési program elkészítése 2022. május 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérés elkészülése, pályázatok figyelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forráshiány, pályázati lehetőségek figyelése
Szükséges erőforrások	Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés mérése	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma											
1	Rendszeres HEP fórum megtartása	A megfelelő információáramlással és odafigyeléssel megfelelően tudjuk teljesíteni a Helyi Esélyegyenlőségi Programban vállalt feladatokat	Szolgáltatástervezési koncepció	A vállalat feladatok folyamatos teljesítése, koordináció a szolgáltatók és civil szervezetek között.	A vállalat feladatok	jegyző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Az Önkormányzat a következő 5 évben biztosítja a hivatall ügyintézők HEP Fórum működéséhez szükséges feltételeket annak érdekében, hogy a HEP fórum akadálytalanul tudja támogatni nyomon követni és ellenőrizni a Helyi Esélyegyenlőségi Program sikeres végrehajtását.	Önkormányzat, HEP partnerek,	5 év fenntartás	nem releváns
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Önkormányzat részvétele a munkahely teremő bevonás programokban	Közfoglalkoztatásba minél több állástalan minél több állástalan bevonása	Településfejlesztési koncepció	Új Roma Stratégia(2019-2030) , Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	1. A településen élő állástalan emberek számának pontos felmérése 2. Közfoglalkoztatási programok figyelve 3. Pályázatok benyújtása 4. Közfoglalkoztatás	Szociális ügyintéző, polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	A felmérések közfoglalkoztatás elvégzéséhez és a megszervezése, tájékoztató állami normatíva megtartására két felhasználásával fő hivatali dolgozó	A felmérések	5 év fenntartás	nem releváns

							megvalósítása						
2	Mélyszegénységben élő emberek támogatása	Az önkormányzat továbbra is támogatja és figyelemmel kíséri az arra rászoruló lakosokat	Településfejlesztési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030)	1. A rászorulóknak történő ellátásokról	Szociális ügyintéző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Személyre szabott segítségnyújtás az ügyintézők által	Szociális ügyintéző 5 év fenntartás az írásbeli, illetve szóbeli tájékoztatáshoz	nem releváns			
III. A gyermekek esélyegyenlősége													
1	Rászoruló gyermekek támogatása	A településen élő rászoruló gyermekek részesüljenek a nekik járó támogatásokban	1. Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Az eddig bevált gyakorlat folytatása	Szociális ügyintéző	2023. 12. 31. (vasárnap)	A településen élő valamennyi rászoruló gyermek továbbra is részesüljenek a nekik járó támogatásokban	5 év fenntartás	nem releváns			
2	Kapcsolat kiépítése a Járási Hivatallal Gyámhivatalával	Megfelelő információáramlás fenntartása az intézmények között	Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Kapcsolat felvétele a Járási Gyámhivatal vezetőjével és gyámügyi ügyintézőjével	jegyző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Havonkénti egyeztetés	jegyző és a Járási hivatal munkatársa	2 év után felülvizsgálat, 5 év fenntartás	nem releváns		
3	Még szorosabb együttműködés a gyermekjóléti és családgondozói szolgálattal	Megfelelő információáramlás és együttműködés fenntartása az intézmények között	Szolgáltatástervezési koncepció	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Kapcsolat felvétele az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatával	jegyző	2023. 12. 31. (vasárnap)	Annak érdekében, hogy problémákról, amennyiben tud a saját hatáskörében segítséget	Annak érdekében, hogy problémákról, amennyiben tud a saját hatáskörében segítséget	2 év után felülvizsgálat, 5 év fenntartás	nem releváns		

2	<p>Infokommunikációs Érzékszervi akadémia</p> <p>Infokommunikációs Érzékszervi akadémia lakosainak biztonságos közlekedésének, ügyintézésének növelése</p> <p>Infokommunikációs Érzékszervi akadémia lakosainak biztonságos közlekedésének, ügyintézésének növelése</p>	<p>Érzékszervi fogvatékos lakosaink biztonságos közlekedésének, ügyintézésének növelése</p>	<p>Településfejlesztési koncepció</p>	<p>Országos Fogvatékos Lakosaink Program (2015-2025)</p>	<p>1. Felmérni, hogy a középületekben milyen infokommunikációs akadálymentesítésre van szükség 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Infokommunikációs akadémia lakosainak program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése</p>	<p>Költségvetési (szerda) ügyintéző</p>	<p>2023. 05. 31.</p>	<p>Felmérés elkészítése, pályázatok figyelése</p>	<p>Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás</p>	<p>2 év után</p>	<p>nem releváns</p>
---	---	---	---------------------------------------	--	--	---	----------------------	---	--	------------------	---------------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

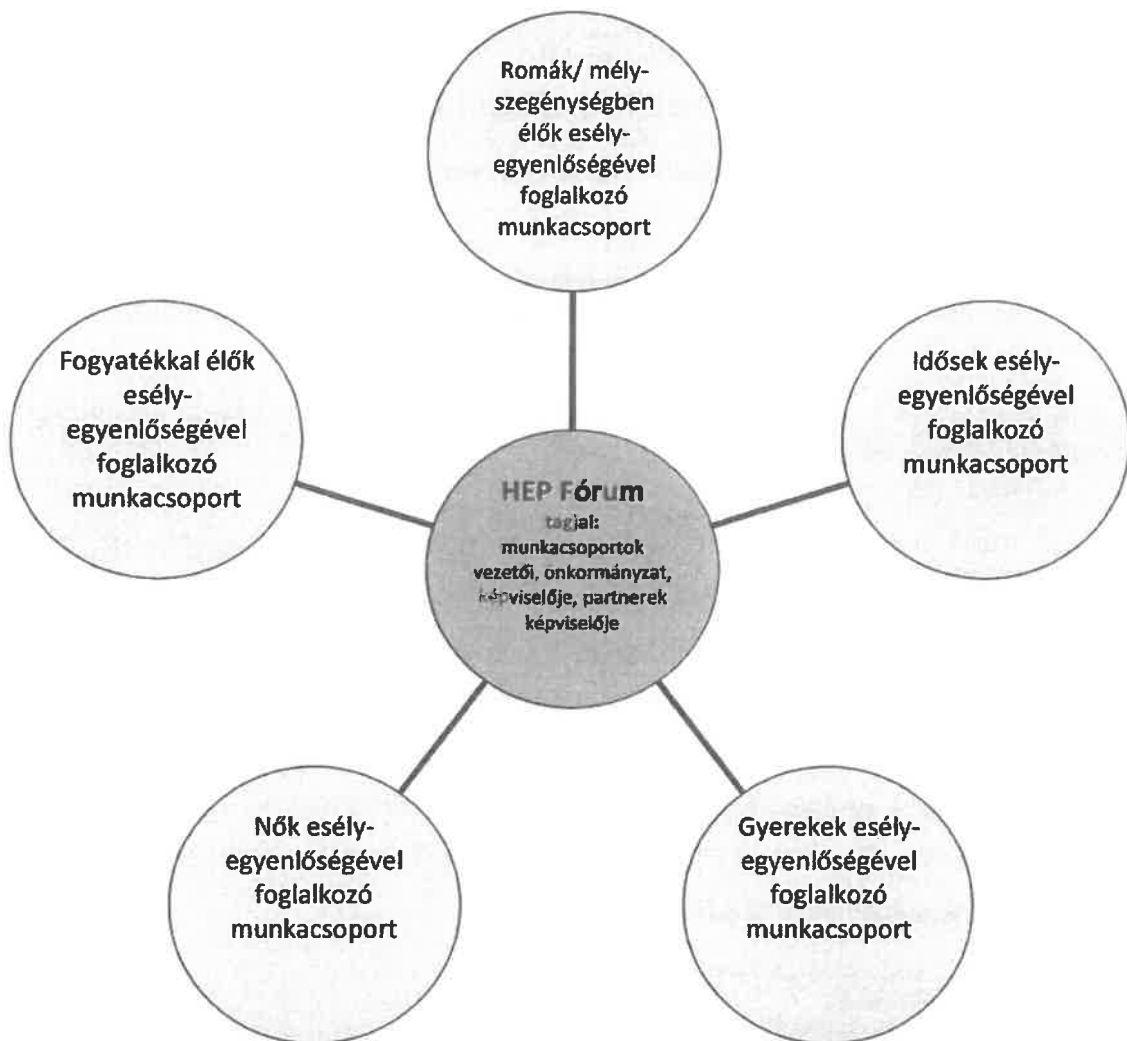
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,

- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,

- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 145/2018. (X.29.) határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Lajoskomárom, 2018. október 30.

Pirtyák Zsolt
polgármester

Záradék:

- Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot 2020. évben felülvizsgálta, azt 126/2020. (X.26.) határozatával helybenhagyta.
- Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot 2022. évben felülvizsgálta, azt 153/2022. (XI.28.) határozatával jóváhagyta.

KIVONAT

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2018. október 29. napján tartott ülésének jegyzőkönyvéből

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat
145/2018. (X.29.) számú határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Programról:

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programját megtárgyalta, azt jóváhagyta.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program a határozat elválaszthatatlan része.

Határidő: folyamatos
Felelős: Pirtyák Zsolt polgármester

K.m.f.

Mosbergerné dr. Miklós Judit sk.
jegyző

Pirtyák Zsolt sk.
polgármester

A kivonat hitelélül:

Lajoskomárom, 2018. 10. 30.

KIVONAT

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2020. október 26. napján tartott ülésének jegyzőkönyvéből

**Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
126/2020. (X.26.) h a t á r o z a t a
a Helyi Esélyegyenlőségi Programról felülvizsgálatáról:**

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete „Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján a 145/2018. (X.29.) határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette.

Az áttekintés eredményeként megállapítja, hogy felülvizsgálat nem szükséges, így a Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlan formában helybenhagyja.

Határidő: azonnal.

Felelős: Pirtyák Zsolt polgármester.

K.m.f.

Mosbergerné dr. Miklós Judit sk.
jegyző

Pirtyák Zsolt sk.
polgármester

A kivonat hitelül:

Lajoskomárom, 2020. 10. 30.

KIVONAT

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2022. november 28. napján tartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

**Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
153/2022. (XI.28.) határozata
a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról:**

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete „Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján a 145/2018. (X.29.) határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette, azt az előterjesztés mellékletét képező formában helybenhagyja.

Határidő: azonnal.

Felelős: Pirtyák Zsolt polgármester.

K.m.f.

MOSBERGERNÉ DR. MIKLÓS JUDIT sk.
jegyző

PIRTYÁK ZSOLT sk.
polgármester

A kivonat hitelül:

Lajoskomárom,

2022. 12.09.

LAJOSKOMÁROM NAGYKÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT

8136 Lajoskomárom, Komáromi u. 4. Tel: 30/400-3454
email: hivatal@lajoskomarom.hu

KIVONAT

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
2024. október 28. napján tartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

**Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének
143/2024. (X.28.) h a t á r o z a t a
a Helyi Esélyegyenlőségi Programról felülvizsgálatáról:**

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete „Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról” szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján a 153/2022 (XI.28.) határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot áttekintette.

Az áttekintés eredményeként megállapítja, hogy felülvizsgálat nem szükséges, így a Helyi Esélyegyenlőségi Programot változatlan formában helybenhagyja.

Határidő: azonnal.

Felelős: Reizinger Ádám polgármester

K.m.f.

PIRMANN-NÉ FELSŐ MARIANNA sk.
megbízott jegyző

REIZINGER ÁDÁM sk.
polgármester

A kivonat hitelűl:

Lajoskomárom,

2024 NOV. 6. 9

